

Այլ հասարակ, կիճէ կիւնտիւզ երկիր մի տեօրթ սաւթաւ, նէ՝ եւրալար Իսթան-պոլ գատընլարը : — Պոլսը տեօրթ զըս-մա թէֆրիգ իթտիկիմիզ թագտիրտէ, շէյ-լէ թարիֆ իտէպիլերիզ : Իսլամ գատընլար քեաֆէտիստէն զիյատէ պօշա վաղըթ կէ-չիրէնէր տիրէր : Վէ սայիր միլէթերինքին տէն զիյատէ, տիքիշ, խըտմէթ, վէ հիւնէր խոստուտուտա կերուտէ պուլունմագտէ, վէ զէնկին ֆամիլետաւն իսէլէր, սէյրանկեա-լարտա, չարշը պաղարլարտա, հէմամլարտա, վէ խըսըմլարը գօնագլարընտա է զէնմէքտէ օ-լուպ, վէ ֆուգարա զիւմիտիստէն իսէլէր տաթի, իյի ֆէնա էվլէրի խըտմէթինի պի-թիրտիքտէն սօնրա, եւ իւշիւ պէշի պիրա-րայա կէլէրէք էօթէթինի պէրիքինի ֆասլ իթմէքտէ, տէրտլէշմէքտէ, շարգը մանի չաղըմագտէ, քէզա հէմամլարա կիթմէքտէ, վէ տէնիզ գըլըլարընա ինէրէք գալըրըմ-լար իւզէրինտէ օթուրմագտէ տիրէր : չիւն-քի, զէնկին գօնագլարընտա չիթմէ չիթմէ ճարիյէլէր վէ հալայըզլար պուլունտուղուն-տան, վէ ֆուգարա էվլէրինտէ իսէ, գատըն-ճա վաճիպէտէն պուլունտան շէյլէր լայըզը-լա թանըլըշ օլմատըղընտան, պիթթապի վաղըթլարընը կէչիրմէյէ պիրէր հօլ արա-մագտարլար : Վէ տիքիշ, խըտմէթ, հիւ-նէր, վէ հաթթա եէմէք բիշիրմէք խուսու-լարընտա տաթի, օլ գատար կէրիտէ գալ-լար տըրլար քի, խրիսթիյան գատընլարը, քէնտի-լէրէ նիսպէթլէ չօգ իլէրու կիթմիշ սայըլըզ-լարընտան, նիշէ խուսուլարտա, խրիսթիյան գատընլարընը Լյօրօպոլս գատընլարա մի-րաճաւթ իթտիքլէրի կիպի, անյէր տաթի խրիսթիյան գատընլարընա միւրաճաւթ իթ-մէքտէտիրէր :

Իսլամ գատընլարը, վագաւ, Իսլամլարա վէ Լայլարա, Լէհուտիլէրէ նիսպէթլէ, տի-քիշ, էվ իտարէսի, վէ հիւնէր ու սանաթ խուսուտուտա իլէրուտէ պուլունմագտէ տիր-լէր, լաքին վագըթլարընը նըսֆընը սիւսէ սարֆ իթտիքլէրի շէյլէ տուրսուն, սէնէնին նըսֆընտան զիյատէսինի, էրքէրլէրինտէն տաթի զիյատէ, պիթթապի սօֆու պուլուն-տուգլարընտան, եօրթուլարա իհտա իթմէքտէ տիրէր :

Լայ գատընլարընը պաշլըճա վագըթ սարֆ իթտիքլէրի շէյլէր, զէնկին իսէլէր թուլ կիպի քէօշէլէրտէ գուրուլուպ օթուր-մագ, եէյիպ իշմէք տիւշիւնմէք, վէ համամ-լարտա մարթի գուշու կիպի սուլար իլէ յ-նամագտան, վէ ֆուգարա իսէլէր, թաճթա սիլմէք, եէմէք բիշիրմէք, վէ պօշպօղաղըզ իյլէմէքտէն իպարէթ տիրէր :

Լէհուտի գատընլարընա կէլինտիքտէ, պուլնլարտան զիյատէ պիր շէյ կէօրէմէյիպ, ֆէգաւթ ճամլարը, վէ սէտիրլէրի տէօշէ-մէլէրի թէմիլիյինէ պագըլըրը թագտիր-տէ, էն զիյատէ վագըթլարընը օնլարա սարֆ իթմէքտէ տիրէր տէյէպիլերիզ :

Տիմէք տիր քի, Իսթանպոլ գատընլար տաթիւմ էրքէրլէրէ պիր պարը ազիմ օլմագ-տա տըրլար :

Տէւ-Դ

— Մըսըր վալիի վալեաշանը հաղըթլէ-րինին Սագըլ ճէզիրէսինէ միւվասէլէթ պուլուրտուզլարը, սալը կիւնքի 181 ինճի Սարաշամըզտա երազըմըշ ըտը : Օլմը շէվ-քէթսիմաթ հաղըթլի փատիշահինին միւշա-րիլէյ հաղըթլէրի հագըլարընտա պէր քէ-մալ օլան թէվէճճիւհաթը խիլաֆէթէնահի-լէրինի իլանէն, միւրալայ իզգէթու Նէմիլ պէյ էֆէնտի վաթօրը մախսուս իլէ, Սագըլ ճանիպինէ իյլամ պուլուրմուշ տուր :

— Չանագ գալէսինին օն ալթըր սաւթ իլէրիսինտէ քեային, Վէօսէ տէրէսի նամ մահէլլտէ Լյուպլար գարիյէսինտէ, Լյուպ-ճըղը պիր տէմ, պին իքի եիւզ սէնէ մու-գատտէմ, եանի Վասթանթինտէն սօնրա տարպ օլունմուշ մէսքիւքեաթտան, պին եէ-տի եիւզ փարաշաթէթինէ պուլուպ, խանէսի-նէ կէօթիւրմիւշ, վէ պիրինի զէվճէսինէ վի-րէրէք, քիմսէյէ ֆաշ իթմէմէսինի թէնպիհ իյլէմիշ իսէ տէ, մէրգուլմէ սէվինճինտէն գամշուլարընա կէօթէրէք, աղըզտան ա-ղըզա հայըլուպ հիւքիւմէթին տաթի մալիւ-մի օլմաղին, մէրգուլմէ ճէլպ օլունուպ, տէ-ֆինէի մէքթիւրուն ախը օլունտուղու հաւա-տիսաթտան տըր :

— Մըսըր վալիի վալեաշանը տէվլէթու ֆէխամէթու բաշա հաղըթլէրի, տիւն ախ-շամ Տէր սէտտէթէ կէլմիշ տիր :

— Սէրտարը էրէմ տէվլէթու Լյուպ-բաշա հաղըթլէրինին, մահը հային սն տօ-գուղունճու կիւնի, փափա հաղըթլէրիյլէ միւլագաթ իթմիշ օլտուղու զաղէթալարտա օլունմուշ տուր :

— Մըսըրն պագըր սիքթէսինի Իսթան-պոլա կէթիլմէք եասագ օլմուշ օլտուղուն-տան, Էկիւր կէթիլմիշ օլան կէօրիւլիւր իսէ, զապթ օլունարագ կէրի կէօնտէրիլէճէկի Նէրիտէտէ կէօրիւլմիւշ տիր :

— Վալաստան իւէքիւճ տէնիլէն մահէլլէ գատար եափըլմասընա դարար վէրիլմիշ օլան տէմիր հօլուն ինշասընա պաշլանըլըղը հա-վատիստէն տիր :

— Իսթանպոլսանէլէրտէ պուլունտան, վէ ա-սաքիլի շահանէտէն օլան քեաֆէթի խա-թալարա, Օլմը հաղըթլի խէլաֆէթէ-նահի թարաֆընտան պիրէր տտէտ մէճիտիյէ պլուունու իհսան վէ ինայէթ պուլուրմուշ տուր :

— Լէվանտ օգունտուղունա կէօրէ, Լյուսաղէմտէ Վաղարէթ նամ մահէլլտէ պիր փրօթէսթան քիլիսէսի իպնա գըլընա-ճաղընտան, լաղըմ կէլէն ֆէրմանը ալիսի իթա պուլուրմուշ տուր :

— Թարապօն վալիսի տէվլէթու Լյու-մուլիս բաշա հաղըթլէրի Տէր սէտտէթէ կէլմիշ օլուպ, վէ Լէվանտ իսէ, միւշարի-լէյ հաղըթլէրինին կէլմէլէրինէ սէպէպ, Լյուղուրում վիլայէթի ճէտիտէսինէ վալի նասպ ու թայյին պուլուրմագլարընը, վէ վիլայէ-թի մէզպուրէյէ Վարս, Պայէզիտ վէ Սան գաղալարընը տաթի տաթիլ օլաճագլարընը պիլտիրմիշ տիր :

ԱԶԳԱՅԻՆ

Լյուսաղէմ բաթրիքիլի մէսէլէսի, միւ-լէթիմիլտէ, պիր գաշ սէնէտէն պէրու, էն պիւլիւք պիր մէսէլէ սըրասընա կէլմիշ օլ-տուղունտան, գանուսու մատտէսի պիթիպ, վէ Լաթրիյի ինթիկիսպ օլունտուղտա, Տէր քէս մէմնուս ու մէսըր օլմուշ իսէտէ, Լյուպի սըբագան հաղըթլէրի սէմթի մէմուրիյէ-թինէ կիթտիքտէն սօնրա, պիթթապի, կիւ-ղէ կիւզէլ իսլահաթ հաւատիպէրի տլմագ իւ-միտինտէ տաթի պուլունմուշ տուր :

Միւշարիլէյ սըբագան հաղըթլէրինին, վէ Սիւրանուլիւնա տաթիլ պուլունտան սայիր պաղը զայրէթէշ փարգապէտլէրին, արղու վէ նիլէթլէրինէ իսթինաէն, Ս. Էսկոր վանքընը, վէ զիքի իտարէսինտէ օլան քեաֆ-ֆէյի քիլիսէ, մանասթըր, վէ մէքթէպլէ-րին, պիր հիւնի նիլամ թահթընա կիրէ-ճիլէրի մէմուլի գալիտէն պուլունմագտէ իսթ իսէտէ, շիմտիյէ գատար կիւզէրան իթմիշ օլան վագըթ իլէ, հէման հիւ պիր շէյ կէօ-րիւլէմէյէճէկի տաթի տէրքեար իսթ : հալպու-րի, շու միւտտէթի գալիլէ զարֆընտա տա-լի, միւշարիլէյ սըբագան պօշ տուրմատը-ղընտան, պու տէֆա, պիր գաշ իսլահաթ-լարը մա մէմնուլիյէ կէօրիւլմիւշ, վէ ի-լէրուտէ, մէմուլ օլունտան զիյատէսի տաթի կէօրիւլէճէյինէ, պիր գաթ տահա իւմիտ վէրմիշ տիր :

Լյուպիլին արղուսունա թէվֆիգան, Լյուպի սըբագան հայր հաղըթլէրի տաթի, Լյուսաղէմտէքի ըուհպան մէքթէպիլին ի-լէրու կիթմէսինէ, վէ շահիրտանըն սայըսը արթըրլըպ, վէ լայըղը չօճուզլար ալընմա-սընա խահիշկէր պուլունտուղունտան, Տէր շէյտէն էվլէլ խուսուտու մէզպուրու տիւ-շիւնմիւշ, վէ ալընաճագ շահիրտան հագըր-տա, պիր լայիհա թապ ու նէշը իթտիրմիշ օլտուղունտան, թէրճէմէսինի պէյան իտէ-րիլ :

ՊԵՏԱՐԱՆԻ

Սոք Լիւսաղէմ ըտրէլէ զալիքայ շն-գաղէ կամ ինամալարայ հիւ :

1. Մէքթէպէ կէլէճէք չօճուղուն եէտինտէ, շէ-աթիտէքի Տոմապտան, վէ Ս. Աթուսան միւշիւ-րիյլէ միւշիւրլէնմիշ օլարագ, պիր Տոմապ օլուպ, վէ մէքթիւր տոմապտա իսէ, շու գարընտաքի զէշ գըթա շարթըրըն գարընտան, մաթըլուպ օլունտու

